Aan de leden

Datum
14 juli 2023
u202300512
Lbr. 23/030

Onderwerp
Begrotingsadvies 2024-2027

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG van 14 juni jl. is de resolutie ‘Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief’ met grote meerderheid aangenomen. In deze resolutie is aangekondigd dat de VNG een begrotingsadvies uitwerkt voor het opstellen van uw programmabegroting 2024-2027. In deze brief leest u deze uitwerking.

Begrotingsadvies
Het begrotingsadvies bestaat uit twee onderdelen:
- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting.
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit uw coalitieakkoord en geschatte mee- en tegenvallers. Naar verwachting zullen de meerjarenramingen 2026 en 2027 dan duidelijk tekorten aangeven.

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet ziet de gemeenteraad erop toe dat de gemeentebegroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan de gemeenteraad afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Met het presenteren van een tekort in de laatste twee jaren, maar een sluitende begroting voor 2024, kunnen de toezichthouders naar onze overtuiging dan ook nog steeds tot een positief oordeel komen.

Gesprek met het kabinet
Het presenteren van een niet-sluitende meerjarenraming past eigenlijk niet in het voor gemeenten gebruikelijke degelijke financieel beleid. We vinden dit onder de huidige omstandigheden echter

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

een verantwoorde keuze, vooral omdat de gesprekken met het inmiddels demissionaire kabinet hierover nog niet zijn afgerond. Het onnodig in gang zetten van (onomkeerbare) bezuinigingen vinden we om dezelfde reden onwenselijk. Door de gevolgen van de keuzes van het kabinet te laten zien, geven we een helder signaal af aan het demissionaire kabinet en de Tweede Kamer: de gemeentelijke financiën zijn momenteel onvoldoende voor het uitvoeren van het huidige takenpakket.

Miljoenennota
De uitkomst van de ALV hebben we al gedeeld met de minister van Binnenlandse Zaken en de staatssecretaris van Financiën. In het bijzonder hebben we het kabinet gevraagd om erkenning van de financiële opgave waar gemeenten zich – ook na de Voorjaarsnota – nog steeds voor gesteld zien. Gemeenten verwachten hierop een concreet en duidelijk antwoord van het kabinet, voordat de Miljoenennota verschijnt.

Het advies in deze brief is besproken in het landelijk Vakberaad Gemeentefinanciën van de provinciale toezichthouders. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de uiteindelijke toetsing van en hun oordeel over de gemeentelijke begrotingen 2024, maar de lijn van dit advies werd herkend. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het ministerie van Binnenlandse Zaken zijn in kennis gebracht van dit advies.

Wat betekent dit voor de ambtelijke organisatie?
In afwachting van het antwoord van het kabinet adviseren we om de nadelige financiële gevolgen van het kabinetsbeleid zichtbaar op te nemen in de meerjarenramingen 2026 en 2027. Indien de opbouw van de begroting dit toelaat, adviseren wij u om in de financiële toelichting onder het kopje ‘Problematiek niet-taakgebonden kortingen rijk’ een overzicht te geven van keuzes die in dit kader gemaakt of overwogen worden.

Meer informatie
Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze ledenbrief, dan kunt u contact opnemen met André Hoek, senior beleidsmedewerker Gemeentefinanciën: andre.hoek@vng.nl.

Tot slot
Ik begrijp dat het een uitzonderlijk advies is om bewust een begroting op te stellen die vanaf 2026 niet sluitend is. Het is echter een uitzonderlijke situatie waarin gemeenten zich nu bevinden. Ik vertrouw er op dat dit advies u voldoende houvast biedt voor een ongebruikelijke en uitzonderlijke stap en wens u succes en wijsheid bij het opstellen van uw meerjarenbegroting 2024-2027.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur